

LIETUVOS RESPUBLIKOS
**GARANTIJŲ DARBUOTOJAMS JŲ DARBDAVIUI TAPUS NEMOKIAM IR ILGALAIKIO
DARBO IŠMOKŲ ĮSTATYMO NR. XII-2604 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10 IR 19 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2018 m.

Vilnius

d. Nr.

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 2 dalį.

2 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„3 straipsnis. Asmenys, kuriems užtikrinamos garantijos jų darbdaviui tapus nemokiam

1. Šiame įstatyme nustatytos garantijos darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam užtikrinamos:

1) Lietuvos Respublikos juridinių asmenų, kurių bankroto procesas vykdomas Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo nustatyta tvarka arba dėl kurių yra priimta teismo nutartis atsisakyti iškelti nemokaus juridinio asmens bankroto bylą ir pavesti inicijuoti juridinio asmens likvidavimą Juridinių asmenų registro tvarkytojo iniciatyva, taip pat fizinių asmenų, ūkininkų ir kitų fizinių asmenų, kurie verčiasi individualia veikla, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatyme, ir kurių pagrindinių turtinių interesų vieta yra Lietuvos Respublikoje kurių bankroto procesas vykdomas Lietuvos Respublikos fizinių asmenų bankroto įstatyme nustatyta tvarka (toliau visi šiame punkte nurodyti nemokumo procesai kartu – Lietuvos Respublikos įstatymais reglamentuoti bankroto procesai), darbuotojams;

2) kitų Europos Sąjungos valstybių narių arba kitų Europos ekonominės erdvės valstybių (toliau – valstybė narė) juridinių asmenų ar kitų organizacijų, dėl kurių pradėti Juridinių asmenų nemokumo įstatyme reglamentuotam bankroto procesui tolygūs nemokumo procesai, arba nemokaus juridinio asmens, likviduojamo administracine tvarka, padalinių, įsteigtų Lietuvos Respublikoje, darbuotojams;

3) kitų valstybių narių juridinių asmenų, kitų organizacijų ir jų padalinių, fizinių asmenų, kurių pagrindinių turtinių interesų vieta yra kitoje valstybėje narėje, kurie atitinkama veikla verčiasi ne mažiau kaip dviejų valstybių narių teritorijose ir dėl kurių pradėti Lietuvos Respublikos įstatymais reglamentuotiems bankroto procesams tolygūs nemokumo procesai, darbuotojams, kurie nuolat dirba Lietuvos Respublikoje.

2. Jeigu šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodyti juridiniai asmenys, valstybių narių juridinių asmenų ar kitų organizacijų padaliniai, fiziniai asmenys atitinkama veikla verčiasi ne mažiau kaip dviejų valstybių narių teritorijose, šis įstatymas taikomas jų darbuotojams, kurie nuolat dirba Lietuvos Respublikoje.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų juridinių asmenų, kitų organizacijų ir jų padalinių, fizinių asmenų (toliau šiame skyriuje – darbdaviai), kurie atitinkama veikla verčiasi ne mažiau kaip dviejų valstybių narių teritorijose, darbuotojai laikomi nuolat dirbančiais Lietuvos Respublikoje, jeigu jie Lietuvos Respublikoje faktiškai vykdo pagrindinius įsipareigojimus darbdaviui. Kai neįmanoma nustatyti, ar darbuotojas nuolat dirba Lietuvos Respublikoje, laikoma, kad darbuotojas dirba valstybėje narėje, kurioje yra jo darbovietė.

4. Sprendžiant dėl nemokumo procesų, pradėtų kitoje valstybėje narėje, tolygumo Lietuvos Respublikos įstatymais reglamentuotiems bankroto procesams, atsižvelgiama į kitoje valstybėje narėje priimtus sprendimus dėl nemokumo procesų, nurodytų 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2015/848 dėl nemokumo bylų (OL 2015 L 141, p. 19) A priede.

5. Garantijos darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam užtikrinamos darbuotojams, dirbusiems iki teismo nutarties iškelti bankroto bylą, teismo nutarties atsisakyti iškelti bankroto bylą ir pavesti inicijuoti juridinio asmens likvidavimą Juridinių asmenų registro tvarkytojo iniciatyva arba kreditorių susirinkimo nutarimo bankroto procesą vykdyti ne teismo tvarka priėmimo dienos, neatsižvelgiant į tai, ar jų darbo santykiai tęsiasi, ar darbo sutartis baigėsi darbo santykius reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka, taip pat neatsižvelgiant į darbo sutarties rūšį.

6. Garantijos darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam užtikrinamos skiriant ir mokant išmokas iš Garantinio fondo.“

3 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Laikinais laisvas Garantinio fondo lėšas valdo ir sprendimus dėl šių lėšų investavimo Lietuvos Respublikos finansų ministro (toliau – finansų ministras) nustatyta tvarka priima Lietuvos Respublikos finansų ministerija (toliau – Finansų ministerija), garantuodama, kad reikalingos investuotos lėšos, taip pat investavimo metu gautos pajamos būtų laiku grąžinamos į Fondo valdybos sąskaitą išmokų iš Garantinio fondo skyrimo tęstinumui užtikrinti. Laikinais laisvomis Garantinio fondo lėšomis laikomos valstybės išdo bendrojoje sąskaitoje esančios Garantinio fondo lėšos, kurios laikinai neskiriamos išmokoms iš Garantinio fondo mokėti, nenaudojamos kredito pervedimams, taip pat Garantinio fondo administravimo ir laikinai laisvų Garantinio fondo lėšų investavimo išlaidoms apmokėti.“

4 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„6 straipsnis. Garantinio fondo lėšų naudojimas

Garantinio fondo lėšos naudojamos:

- 1) šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nurodytų darbdavių darbuotojų negautoms priskaičiuotoms su darbo santykiais susijusioms sumoms, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos, neviršijančioms šio įstatymo 7 straipsnyje nustatytų dydžių, mokėti;
- 2) nuo darbuotojams išmokėtų išmokų apskaičiuotiems mokesčiams, kurie nurodyti Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 13 straipsnyje ir yra skaičiuojami priklausomai nuo apskaičiuoto arba išmokėto darbo užmokesčio sumos (išskyrus gyventojų pajamų mokestį), mokėti;
- 3) kredito pervedimams dėl išmokų iš Garantinio fondo pervedimo į darbuotojų asmenines sąskaitas Lietuvos Respublikoje ar kitose valstybėse narėse įregistruotose kredito įstaigose (jų filialuose) apmokėti pagal šių kredito įstaigų (jų filialų) įkainius. Jeigu išmokos iš Garantinio fondo pervedamos į darbuotojų asmenines sąskaitas kitose negu Lietuvos Respublikoje ar kitose valstybėse narėse įregistruotose kredito įstaigose (jų filialuose), su šių išmokų pervedimu susijusios išlaidos atlyginamos iš jų gavėjui skirtų išmokų iš Garantinio fondo. Jeigu kredito pervedimui apmokėti naudojamos Garantinio fondo lėšos, kai išmokos iš Garantinio fondo pervedamos į darbuotojų asmenines sąskaitas kitose negu Lietuvos Respublikoje ar kitose valstybėse narėse įsteigtose kredito įstaigose (jų filialuose), viršija darbuotojui skirtų išmokų iš Garantinio fondo sumą, išmokos iš Garantinio fondo šiam darbuotojui nepervedamos;

4) Garantinio fondo administravimo išlaidoms apmokėti Garantinio fondo nuostatuose nustatyta tvarka ir laikinai laisvų Garantinio fondo lėšų investavimo išlaidoms apmokėti finansų ministro nustatyta tvarka.“

5 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„7 straipsnis. Išmokų iš Garantinio fondo skaičiavimo tvarka

1. Išmokos, nurodytos šio įstatymo 6 straipsnio 1 punkte, apskaičiuojamos:

1) kai darbdaviui iškelta bankroto byla arba bankroto procesas vykdomas ne teismo tvarka, – pagal teismo nutartimi ar kreditorių susirinkimo sprendimu patvirtintus darbuotojų reikalavimus, susijusius su darbo santykiais. Tuo atveju, jeigu darbuotojų reikalavimai neviršija šešių minimalių algų dydžio sumos, darbuotojui išmokama patvirtinto reikalavimo dydžio išmoka. Tuo atveju, jeigu reikalavimo suma viršija šešių minimalių algų dydžio sumą, darbuotojui išmokama šešių minimalių algų dydžio išmoka;

2) kai dėl nemokaus juridinio asmens yra priimta teismo nutartis atsisakyti iškelti bankroto bylą ir pavesti inicijuoti juridinio asmens likvidavimą Juridinių asmenų registro tvarkytojo iniciatyva, – pagal Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registro (toliau – Registras) duomenis apie darbuotojui per 3 mėnesius iki nutarties atsisakyti iškelti bankroto bylą ir pavesti inicijuoti juridinio asmens likvidavimą Juridinių asmenų registro tvarkytojo iniciatyva priėmimo priskaičiuotas su darbo santykiais susijusias pajamas, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos. Tuo atveju, jeigu, Registro duomenimis, darbuotojui minėtu laikotarpiu priskaičiuotos su darbo santykiais susijusios pajamos yra mažesnės nei šešių minimalių algų dydžio suma, jam išmokama priskaičiuotų pajamų suma. Tuo atveju, jeigu, Registro duomenimis, darbuotojui minėtu laikotarpiu nemokaus darbdavio priskaičiuotos su darbo santykiais susijusios pajamos viršija šešių minimalių algų dydžio sumą, jam išmokama šešių minimalių algų dydžio išmoka.

2. Apskaičiuojant iš Garantinio fondo skiriamas lėšas, taikomas minimaliosios mėnesinės algos dydis, buvęs:

- 1) teismo nutarties iškelti bankroto bylą priėmimo dieną;
- 2) kreditorių susirinkimo sprendimo vykdyti bankroto procesą ne teismo tvarka priėmimo dieną;
- 3) teismo nutarties atsisakyti iškelti nemokiam juridiniam asmeniui bankroto bylą ir siūlyti inicijuoti jo likvidavimą Juridinių asmenų registro tvarkytojo iniciatyva priėmimo dieną.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyti dokumentai teikiami administratoriui Juridinių asmenų nemokumo įstatyme ir Fizinių asmenų bankroto įstatyme nustatyta tvarka.“

6 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„8 straipsnis. Garantinio fondo lėšų skyrimo ir mokėjimo tvarka

1. Įsiteisėjusi teismo nutartis arba kreditorių susirinkimo sprendimas patvirtinti darbuotojų reikalavimus, susijusius su darbo santykiais, , ar teismo nutartis atsisakyti iškelti nemokiam juridiniam asmeniui bankroto bylą ir siūlyti inicijuoti jo likvidavimą Juridinių asmenų registro tvarkytojo iniciatyva yra dokumentai, kuriais patvirtinama darbuotojų teisė gauti su darbo santykiais susijusią išmoką iš Garantinio fondo. Šie dokumentai administratoriui pateikiami Juridinių asmenų nemokumo įstatyme ir Fizinių asmenų bankroto įstatyme nustatyta tvarka.

2. Administratorius ne vėliau kaip per dvidešimt darbo dienų nuo dokumento, kuriuo patvirtinami darbuotojų kreditorių reikalavimai, arba nemokaus juridinio asmens, dėl kurio priimta teismo nutartis atsisakyti iškelti bankroto bylą ir pavesti inicijuoti jo likvidavimą Juridinių asmenų registro tvarkytojo iniciatyva, darbuotojo prašymo gavimo dienos apskaičiuoja išmokų sumas darbuotojams, priima sprendimą dėl Garantinio fondo lėšų skyrimo ir perveda išmokas į darbuotojų asmenines sąskaitas kredito (mokėjimo) įstaigose.

3. Išmokos iš Garantinio fondo neskiriamos darbuotojui, kuriam išmokos, analogiškos šio įstatymo 6 straipsnio 1 ir 2 punktuose nurodytoms išmokoms iš Garantinio fondo, buvo skirtos kitų valstybių narių institucijų, atliekančių garantijų institucijų funkcijas. Jeigu šiame punkte nurodytam darbuotojui buvo skirtos išmokos iš Garantinio fondo, administratorius priima sprendimą dėl darbuotojui skirtų išmokų iš Garantinio fondo grąžinimo. Šios išmokos iš Garantinio fondo grąžinamos Vyriausybės nustatyta tvarka.

4. Administratoriaus sprendimai gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

5. Patvirtinta darbuotojų reikalavimų, susijusių su darbo santykiais, suma mažinama iš Garantinio fondo sumokėtos išmokos suma. Administratorius turi atgręžtinio reikalavimo teisę išieškoti šią sumą iš darbdavio. Administratoriaus reikalavimai tenkinami Juridinių asmenų nemokumo įstatymo ir Fizinių asmenų bankroto įstatymo nustatyta tvarka.

6. Darbuotojai nepraranda teisės gauti išmokas iš Garantinio fondo darbdaviui į Garantinį fondą nesumokėjus šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytų įmokų.“

7 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Nustatant šio straipsnio 1 dalyje nurodytą ilgalaikio darbo išmokos dydį, darbuotojo mėnesinio darbo užmokesčio dydis apskaičiuojamas remiantis Registro duomenimis pagal tam darbuotojui priskaičiuotų su darbo santykiais susijusių pajamų, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos, vidurkį. Šis vidurkis apskaičiuojamas pagal paskutinių dvylikos mėnesių darbuotojo gautas su darbo santykiais susijusias pajamas Ilgalaikio darbo išmokų fondo nuostatuose nustatyta tvarka.“

8 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusiu galios 19 straipsnio 3 punktą.

9 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

2. Šis įstatymas taikomas, kai darbdavio bankroto byla iškelta arba bankroto procesas pradėtas ne teismo tvarka ar teismo nutartis atsisakyti iškelti nemokiam juridiniam asmeniui bankroto bylą ir siūlyti inicijuoti jo likvidavimą Juridinių asmenų registro tvarkytojo iniciatyva priimta po 2019 m. gegužės 1 d.

3. Vyriausybė ir jos įgaliotos institucijos iki 2019 m. sausio 1 d. parengia šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Finansų ministras
Vilius Šapoka
2019-10-12

FM Teisės departamento
direktorius
[Signature]
Evaldas Kašėta

Kalbos redaktorė
[Signature]
D. Nenaravičiūtė